

उत्करादि चतुरर्थ्याम् क । खदिरोय तत्सन्निहृदेयादौ
ति० । वराहा० चतुरर्थ्यां कक् । खादिरक तन्निहृत्तादौ ति०
खदिरपत्रिका स्त्री खदिरस्य पत्रमिव पत्रमस्याः कप्
कापि अत इत्थत् । १ अखदिरे २ लज्जालुलतायाञ्च
राजनि० कवभावे डीप् । खदिरपत्री लज्जालुलतायां
स्त्री जटा० । [“विना खदिरसारेण” उद्भटः ।

खदिरसार पु० इत० । खदिरद्रुमस्य निर्यासजे सारे (खएर)
खदिरा स्त्री खदिरः तत्पत्राकारोऽस्यस्याः पत्रे अच् ।
लज्जालुलतायाम् राजनि० ।

खदिरिका स्त्री खदिरः खदिरससमरसोऽस्यस्याः ठन् ।
१ लाच्यां तस्या हि खदिरतुल्यनिर्यासवत्त्वात् तथात्वम् ।
२ लज्जालुलतायां च राजनि० ।

खदिरी स्त्री खट-किरच् गौरा० डीप् । लज्जालुलतायाम्
शाकभेदे, (हाडजोडा) २ लतायाञ्च जटा० । [रत्ना०]
खदिरोपम न० खदिर उपमा यस्य । (कांटायावला) द्रुमभेदे
खटूरक ति० खट-वा० जरच् संज्ञायां कन् । अग्निभेदे ।
ततः शिवा० अपथादौ अण् । खाटूरक तदपत्त्यादौ ।

खटूरवासिनी स्त्री खे आकाशे दूरे वसति यस-णिनि डीप् ।
बुद्धशक्तिभेदे त्रिका० ।

खद्यपत्रो स्त्री खदे स्वेयं हितं गवा० यत्, खद्यं पत्रमस्य
गौरा० डीप् । खदिरे राजवल्लभः ।

खद्योत पु० खे द्योतते द्युत-अच् । १ कीटभेदे (जोनाकी-
पोका) “खद्योतयदभिज्ञातं तन्मया विख्यातितम्”
भा० य० १२२ अ० । “खद्योतालीविलसितनिर्भां विद्यु,
दुष्पेण्डितम्” मेघदू० । खं द्योतयति द्युत-णिच्-
अण् उप० स० । २ सूर्ये जटाधरः ।

खद्योतक पु० खद्योत इव कायति कै-क । १ फलविषे
हृद्यभेदे सुष्ठु० । “कुसुमतीरेणुकाकरम्भमहाकरम्भ क-
कोटिकरेणुखद्योतकचर्मरीभगम्भासर्पदातिनन्दनसारपा-
कानीति द्वादश फलविषाणि” । २ सूर्ये पु० । [जटा० ।

खद्योतन पु० खमाकाशं द्योतयति द्युत-णिच्-ल्यु । सूर्ये
खधूप पु० खमाकाशं धूपयति धूप-अण् उप० स० । खे धूप
इव वा । आकाशगामिनि अग्निशिखायुक्ता (हाउड)
इति ख्याते पदार्थे “सुसुचुः खधूपान्” भट्टिः ।

खन विदारे स्वा० उभ० सक० सेट् । खनति ते-अखानीत्-अख-
नीत् अखनिट खायत्-खन्यात् । चखान चखलः चखे,
खातम् खनितं खेयम् । खनिता । खनित्वा-खात्वा खानः ।
खनितम् । खनन् खनमानः । खायते खन्यते खनिः खनकः ।

“इमां खनाम्योषधिम्” ऋ० १०।१८।२१ । “अभि-
रसि नार्यसि त्वया वयमग्निं शक्रेम खनतम्” यजु० १० ।
“त्वां गन्धर्वा अखनन्” यजु० १२, ६८ । “यथा खनन्
खनित्वेण नरोवार्थं धिगच्छति” मनुः । “अगस्त्यः खन-
मानः खनितैः” ऋ० १०, १७, ६६ ।

अभि+अभिमुख्येन सर्वतश्च खनने । “यो ह्रीहामिखनेदप्
एवाभियन्देत्” शत० ब्रा० ११, १, ६, १६ ।

अव+अधःखनने । अवखनति अवखातः ।

आ+अभन्तात् खनने आखरः आखनः आखुः ।

उद्+उत्पाटने “फलैः संयज्यामामासुत्खातप्रतिरोपिताः”
(कलमाः) । “व्याजितैः फलसुत्खातैर्भग्नैश्च बहुधा नृपैः”

“वृक्षानुत्खाय तरसाउत्खातलोक्तयकण्टकोऽपि” रघुः ।
नि+निधाने सक० “निचखान जयस्तम्भम्” यक्ष-
धायं निचखलुः” “अष्टादशहीपनिखातयूपः” रघुः ।
“विषादशङ्कुश्च मतौ निचखे” भट्टिः ।

निस्+निर्+निष्क्रामणे “सुहृद्वाजिरखनं स्तोत्राभि-
रन्ध्रभः” शत० ब्रा० ७।५।२।५२ ।

परि+परितः खनने परिखा उत्पाटने च “कण्टकिनीरि-
णस्तु समूलान् परिखायाद्वासश्रेयमामागम् आनृ० २।७ ५
वि+विशेषेण खनने । “यत्ते भूमिं विखनानि क्षिप्रं तदपि-
रोहसु” अथ० १२।१।२५ ।

खनक पु० खन-वृत् । १ मृषिके, २ सन्निचौरे च । ३ भूविदारके
(कोड़ा) ति० हेम० । “विदुरस्य सुहृत् कश्चित् खनकः
कुशलोऽस्माहम्” भा० आ० १४७ अ० । ४ खर्खाद्युत्-
पत्तिस्थाने आकरे भेदि० । “पुरी समन्ताद्दिहिता सप-
ताका सतोरणा । सचक्रा सङ्गडा चैव सयन्त्रखनका
तथा” भा० व० १५ अ० ।

खन(मा)पान अनुवर्ष्ये क्षत्रियभेदे “खन(मा)पानोऽङ्गदो-
जज्ञे तस्मादवितथस्ततः” भाग० ६।२२।२ ।

खनयित्री स्त्री खन-णिच्-नि० हृत्प्रभावः हृच् डीप् ।
(खुली) इति ख्याते अस्त्रभेदे सा च जिगीषुषा यात्रा-
यामपे चालनीया यथाह नारदपञ्चरात्रे “खनयित्री
शुभा यात्रा जयार्थं युद्धाङ्गिभिः । पञ्चवर्ष्यां शुक्रयुता
चालनीया पुरःस्थिता”

खनित न० खन-इत् । (खोना) अस्त्रभेदे । “यथा खनन्
खनित्वेण नरोवार्थं धिगच्छति” मनुः । खार्थे क
तत्पार्थे हारा० ।

ख(नि)नो स्त्री खन-इत् वा डीप् । धातुरत्वाद्युत्पत्तिस्थाने